

blev stående, som den staaer. Hvad særlig angaaer den Mhu'dighed, man har troet at maatte betinge sig over det ved Veivæsenet ansatte Personale, da er den Bestemmelse fremkaldt af den, som jeg tyder, berettigede Engstelse, hvor med man seer saare bethydelige Værdier, som hidtil have sorteret under Statens Vestyrelse, gaae over til de communale Autoriteters Forsorg. Det er vistnok anerkjendt af Alle, at endogsaa det fortrinligste Veianlæg kan paa forholdsvis kort Tid blive ødelagt ved en slet Vestyrelse og ved en slet Vedligeholdelse. Man har forsøgt i Loven at sikkre sig en virksom Inspection over disse Veie og en Ret til kraftig Indgriben, hvor en mindre god Vedligeholdelse fandt Sted. Det, som man ved Bestemmelsen i § 11 har tilsigtet — Udtrykkene ere maasse mindre heldige — er altsaa, at, dersom det skulde vise sig Aar efter Aar i et enkelt Amt, at Vedligeholdelsen er mindre tilfredsstillende, og naar Inspectionen troede at kunne spore Aarsagen dertil i et mindre heldigt Valg af vedkommende Veinspecteur, da skulde Sundenrigsministeren kunne skrive ind og henvise Amtet til at skaffe bedre Kræfter til Vestyrelsen af Veivæsenet tilveie. Jeg drifter mig ikke til at paastaae, at saadanne Bestemmelser ere nødvendige, end mindre, at denne Bestemmelse er særdeles heldig redigeret; men jeg har ikke villet undlade at gjøre opmærksom paa, hvad der har fremkaldt den.

Krieger: Jeg forudsætter ligesom den ærede Landsthingsmand, der tidligere har havt Ordet, at denne vigtige Sag og den dermed i Forbindelse staaende — nemlig den, som er opført paa Dagsordenen efter den foreliggende — ville blive Gjenstand, for en nøie Prøvelse i Udvalget, saaa at der er Opfordring til ved denne Afses Behandling ikke at fremhæve mange af de enkelte Punkter, med Hensyn til hvilke der kunde være megen Tvivl. Det er derfor mere fra et almindeligt Synspunkt, at jeg idag vil udtale mig om det, jeg betragter som det praktiske Middel til Gjennemførelsen af denne Løvs Hovedtanke. Den høitærede Sundenrigsminister har allerede fremhævet, hvad der er os Alle nærværende, at det er en ikke ringe Gjenstand, om hvis Udførelse

fra Statens Haand til Amtene der er Spørgsmaal. Det er jo omtrent 180 Mile Hovedlandevei, og jeg regner ikke for høit, naar jeg anslaaer den Capital, som stikker i disse Landeveie, til idetmindste 10 Millioner Rd. Jeg kunde trøgt regne høiere; men det kommer ved dette Regnestykke ikke an paa en Million meer eller mindre. Det er dernæst bitterligt — slyndt disse Hovedlandeveies Vedligeholdelse naturligtvis ikke i og for sig er noget Hæveri — at det dog er en alvorlig Sag, det gjælder om. Det er nemlig bitterligt, at netop som Hovedlandeveiene ere anlagte — som Kunstveie nemlig — skal der vises særlig Paapaselighed og en særegen Omhyggelighed ved deres Vedligeholdelse; thi i Mangel af en saadan stadig Paapaselighed, kan det paa en ganske mærkelig Maade pludseligt vise sig, at Veien i den Grad har taget Skade, at dens Reparation nærmer sig til nyt Anlæg. Det er ganske anderledes med saadanne Hovedveie end med Veie, der mere have Character af Naturveie. — Ødelæggelsen kan komme meget pludseligt og være tilintetgjørende; fra hvilken som helst Side, Sagen sees, maa Staten altsaa aabenbart, naar den overgiver disse Hovedlandeveie, — og det væsentlig af oeconomicke Grunde; thi det er jo for at spare, at det skulde skee — til Amtene, være vis paa, at Veiene tilbørlig vedligeholdes, være sikker paa, at det Formaal, som disse Hovedlandeveies Anlæg tjener, vedvarende fyldestgjøres. Det er jo ikke blot en Amtsag, hvorom det her gjælder; et godt Landveisnet vedkommer jo hele Riget. Selv om man erkjender, at Jernbanesystemets Udvikling ligesom stiller Jernveiene der, hvor tidligere Hovedlandeveiene stode, og at altsaa Hovedlandeveiene under visse Forhold og til en vis Grad sættes et Trin længere ned i det store Communicationsystem, er det dog bitterligt, at vi, selv i saa Fald, her have med Interesser at gjøre, som staae over det enkelte Amts; men hertil kommer, at Jernveiene ikke overalt eller ubetinget kunne komme til at afløse Hovedlandeveiene som Veie af første Rang. Naar man altsaa overgiver Hovedlandeveienes Vedligeholdelse til Amtene, er det aldeles nødvendigt, at Staten sikker sig, at Amtene; tilbørligt behandle disse kostbare